

Razgovaraonica „Ispeci pa reci!“

10. travnja 2018.

Teme: „Ispeci pa reci!“ i „Odgoj djece u Danskoj“

Ispeci pa reci

Uvodničar za prvu temu „Ispeci pa reci!“ bio je Vladimir Mihoković koji je pripremio uvodnu PowerPoint prezentaciju o tome kako funkcionira ljudski mozak pri donošenju odluka pri čemu je najvažnije primijetiti (i osvijestiti) da naš takozvani „reptilski“ dio mozga reagira nagonski, instinktivno i predstavlja prepreku razumnom govoru. Njegovoj aktivaciji pomažu emocije, strah, neznanje, stres i glad te donosimo odluke skakanjem na prečac i vrlo su često naše reakcije tada burne i neobuzdane. Ono što treba naučiti je „govoriti razumom“ i „promisliti govor“, odnosno obuzdati taj primitivni dio koji nas tjera da reagiramo na neprimjeren način.

Roberto je rekao da je lakše kontrolirati emocije kad je u pitanju profesionalna situacija, za to postoje i različite tehnike, ali kad je u pitanju situacija koja je osobna i nama važna, to je teško. Kod muškaraca pri instinktivnim reakcijama još k tome prevladava testosteron, a pod utjecajem hormona, reakcije je još teže obuzdati. Vesna je navela primjer kako reagirati kad se djeca naljute – uglavnom se radi na preusmjeravanju pažnje. To je također dobra tehnika za odrasle kada se suoče sa situacijom u kojoj bi mogli reagirati burno. Ines je rekla da osviještenost o problemu pomaže većoj primjerenosti naših reakcija, ako znamo da imamo problem, možemo početi i raditi na tome kako da to promijenimo. To možemo postići vježbom, treningom kontrole bijesa ili kontrole ljutnje. Nada je naglasila da „pećinski dio mozga“ u svakom slučaju odradi svoje u stresnim situacijama pa napravimo ili kažemo ono što nismo htjeli i poslije nam je zbog toga žao. Tri su razine razgovora – osobna razina kod kuće, poslovna razina i razgovor u javnom prostoru. Najlakše je „ispeci pa reci“ na poslovnoj razini i u javnom prostoru pa možda na taj način treba pristupiti vlastitom izražavanju u obiteljskom okruženju. Ines je naglasila

da roditeljstvo u svakom slučaju uvježbava naše komunikacijske vještine i u konačnici nas čini boljim ljudima. Vlado i dalje smatra da smo ograničeni genetikom, odnosno „matematikom mozga“ i da je teško tome pobjeći.

Odgoj djece u Danskoj

Uvodničar za drugu temu bila je Marija Ajša Peuc, po struci i sama pedagoginja, te je iznijela ukartko povijest razvoja pedagogije. Iako je prisutna još od vremena antičke Grčke, kao znanost oformila se relativno kasno. Pedagogija ima i svojih problema – često su joj „uteg oko vrata“ političke ideologije, u školama je zanemarena u korist obrazovanja. U obiteljskom odgoju su najvažniji odgojni ciljevi i odgojni postupci naučeni u vlastitim obiteljima. Moglo bi se reći da se način odgoja u obitelji prenosi s generacije na generaciju i ovisan je o kulturi u kojoj se događa. Što se tiče odgoja djece u Danskoj, koja slovi za jednu od najsretnijih zemalja na svijetu, nema puno stvari koje su različite od našeg odgoja, zaključuje Marija Ajša. Ono čemu nas Danci mogu naučiti je usmjerenost na samoodgoj, bez previše roditeljske kontrole, te ne samo učenje u smislu različitih znanja, nego prije svega učenje o sebi, o svojim interesima. Najbitnije je kako se postupa s malim djetetom do dobi od 5 ili 6 godina, pri čemu je naglasak na igri, autentičnosti, razgovoru bez ultimatumima („razvojni razgovor“). Danci su navikli u djeci vidjeti mogućnosti, a ne gledati samo ograničenja, odnosno naglasak stavljati na ono što mogu, a ne na ono što ne mogu učiniti. Ivana je navela knjige poznatog danskog obiteljskog terapeuta Jespera Juula koji u svojim knjigama o odgoju navodi i primjere kako postupati u odgoju djece da bi se ona razvila prije svega u samosvjesne i zadovoljne osobe, a kao jednu od najvažnijih stvari, i u odgoju djece i u preodgoju odraslih, navodi osobni integritet, svijest o tome tko smo i kakvi smo, svijest o vlastitim mogućnostima i ograničenjima, svijest o tome što želimo ili ne želimo, i da samim time nismo niti bolji niti lošiji u odnosu na druge. Jesper Juul također navodi da je ova u zadnje vrijeme popularna „formula“ danskog odgoja djece relativno nova, kojih dvadeset do trideset godina, jer su ranije generacije još uvijek bile dominantno patrijarhalne u odgoju i tek kad je došlo do promjene u ravnoteži između obveza žena i muškaraca, promijenila se i svijest o potrebi drukčijeg odgoja. Nada je navela primjer skandinavske kinematografije koja je izrazito mračna, a odgovor na to dala je Ajša našavši razloge u tome u otvorenosti u odgojnom pristupu koji Skandinavci prakticiraju. S djecom se razgovara otvorenije i ne štiti ih se od neugodnih istina. Ines je rekla da se i dijete treba odgajati da bude svjesno, svjesno i dobrih i loših emocija, poznavati i kiši i sunce, jer je to život. Marija Ajša još je zaključila da se, u odnosu na danski odgoj, emocionalni i etički odgoj kod nas zapostavlja.

Za sljedeći put predložene su i prihvaćene teme:

Ljubav u muško-ženskim odnosima (uvodničarka Josipa Grčević)

Homeopatija (Ines Lisec)